

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 849/2016
24.08.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Б.Г., због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ-854/16 од 11.07.2016. године, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Врбасу Посл.број К.660/2013 од 19.01.2016. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 67/16 од 08.03.2016. године, у седници већа одржаној дана 24.08.2016. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ-854/16 од 11.07.2016. године, као основан, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Врбасу Посл.број К.660/2013 од 19.01.2016. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 67/16 од 08.03.2016. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу Посл.број К.660/2013 од 19.01.2016. године окривљени Б.Г. оглашен је кривим за кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика (КЗ) и осуђен на казну затвора у трајању од 9-девет месеци, те је обавезан на накнаду суду трошкова кривичног поступка у износу од 39.218,3 динара у року од 2 месеца од правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, док је оштећена О.П. са имовинскоправним захтевом упућена на парницу.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 67/16 од 08.03.2016. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Б.Г., адвоката З.Г. и пресуда Основног суда у Врбасу Посл.број К.660/2013 од 19.01.2016. године, потврђена.

Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости КТЗ-854/16 од 11.07.2016. године, против наведених правноснажних пресуда, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези са чланом 37. став 1. тачка 4) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев као основан,

укине у целини правноснажне пресуде Основног суда у Врбасу Посл.број К.660/2013 од 19.01.2016. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 67/16 од 08.03.2016. године и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног Б.Г., адв. З.Г., сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/11 ... 55/14) (у даљем тексту: ЗКП) и у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

Основано Републички јавни тужилац наводима захтева за заштиту законитости да је побијана првостепена пресуда Основног суда у Врбасу, која је потврђена побијаном другостепеном пресудом Вишег суда у Сомбору, донесена од стране поступајућег судије који се морао изузети по одредби члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, указује на апсолутно битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4.) ЗКП.

Одредбама члана 37. став 1. ЗКП предвиђене су ситуације у којима је, у циљу обезбеђења претпоставке непристрасног суда, обавезно изузеће судије од вршења судијске дужности у одређеном предмету када је због неке његове повезаности са странкама или са предметом, доведена у сумњу његова објективност у поступању. Тиме је успостављена апсолутна законска претпоставка необјективности судије који је у некој од правних ситуација и односа, предвиђених ставом 1. тач. 1) до 4) наведеног члана.

Постоји апсолутно битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, ако је у одређеном кривичном предмету у суђењу на главном претресу и доношењу првостепене пресуде учествовао судија који је морао бити изузет од вршења судијске дужности, између осталог, из разлога што је у истом предмету учествовао у потврђивању оптужнице (члан 37. став 1. тачка 4) ЗКП).

Учествовање у суђењу судије који је морао бити изузет (искључен) од вршења судијске дужности из разлога што је у истом предмету предузимао одређене радње током претходног поступка и припреме суђења, према пракси Европског суда за људска права, представља повреду одредбе члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, којом је прописано да свако током одлучивања о кривичној оптужби против њега има право на правичну расправу пред независним и непристрасним судом, формираним на основу закона, под условом да се ради о радњама и одлукама којима се може утицати на вођење и исход поступка и који стога објективно могу довести у сумњу непристрасност и независност суда.

У конкретном случају, првостепену пресуду, којом је окривљени Б.Г. оглашен кривим и осуђен на казну затвора у трајању од 9 месеци за кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, које му је стављено на терет оптужницом Основног јавног тужиоца у Сомбору Кт бр. 112/12 од 30.04.2013. године, касније преузетом од стране Основног јавног тужиоца у Врбасу и прецизираном 19.01.2016. године, донео је Основни суд у Врбасу, поступајући по судији појединцу Снежани Поповић. Из списка предмета утврђује се да је судија Снежана Поповић, као члан ванпретресног већа тада надлежног Основног суда у Сомбору, учествовала у одлучивању о приговору окривљеног против оптужнице ОЈТ у Сомбору и доношењу решења Кв.570/13 од 12.08.2013. године, којим је тај приговор одбијен као неоснован, чиме је оптужница, сагласно одредбама члана 282. тада важећег Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“ бр. 70/2002; 68/2002; „Службени гласник РС“ бр. 58/2004; 85/2005; 46/2006), ступила на правну снагу, након чега је судија Снежана Поповић била председник претресног већа Основног суда у Врбасу пред којим је на записнику о главном претресу од 19.01.2016. године Основни јавни тужилац у Врбасу прецизирао оптужни акт и окривљеном уместо кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези са ставом 1. КЗ ставио на терет извршење кривичног дела из члана 121. став 1. КЗ.

Веће које је одлучивало о приговору против оптужнице, сагласно овлашћењима у тада важећем процесном закону (члан 277. у вези са чланом 274. став 1. тачка 4. ЗКП), оценило је да су чињенице и докази на којима се заснива оптужница у конкретном случају, по свом квалитету и значају подобни за закључак да постоји основана сумња да је окривљени извршио кривично дело које му је оптужницом стављено на терет, дакле да су испуњени законски услови да се окривљени изведе пред суд.

На у битном идентичан начин, одредбе члана 338. став 1. тачка 3) и став 2. сада важећег ЗКП које се примењују од 01.10.2013. године, садрже овлашћење за ванпретресно веће, да у поступку испитивања оптужнице цени да ли има довољно доказа за „оправдану сумњу“ да је окривљени учинио дело које је предмет оптужбе, са истом последицом те оцене, као у раније важећем процесном закону, извођења окривљеног пред суд ако веће нађе да за то у чињеницама и доказима у оптужном акту постоји довољно основа или у случају супротног закључка, доношења одлуке о обустављању поступка.

Из наведеног, по оцени Врховног касационог суда, произилази да учешће судије Снежане Поповић у већу у одлучивању о приговору на оптужницу, којом приликом су чланови већа разматрали у истрази прикупљене податке и доказе, заузимали ставове и изјашњавали се у погледу довољности тих доказа за потребан степен сумње о делу окривљеног, односно одлучивали у тој фази о даљој судбини поступка, представља поступање у кривичном предмету и доношење процесне одлуке која је од битног утицаја на положај окривљеног, а које одлучивање је по начину доношења одлуке, садржини и последицама у бити идентично поступању и одлучивању у већу које одлучује о потврђивању оптужнице. Ово је представљало разлог за обавезно изузеће судије Снежане Поповић у смислу члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, у време одржавања главног претреса и доношења

првостепене пресуде од стране поменуте судије, противно наведеној одредби ЗКП.

Налазећи, из изнетих разлога, да је учествовањем судије Снежане Поповић у доношењу правноснажне првостепене пресуде учињена повреда кривичног поступка истакнута у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, услед које је укидање побијаних правноснажних пресуда неопходно, Врховни касациони суд је усвојио захтев и на основу члана 486. став 1. ЗКП, а применом члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде, односно укинуо првостепену и другостепену пресуду и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење, ради отклањања учињене повреде одредаба кривичног поступка.

**Записничар-саветник
Наташа Бањац,с.р.**

**Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.**